

VUOSIRAPORTTI 1/2008 – 12/2011

Raportointikautta koskevat kohdat on kirjattu kursiivilla.

1. Hankkeen toteuttajan nimi
Pohjois-Pohjanmaan metsäkeskus, ProAgria Oulu
2. Hankkeen nimi ja hanketunnus
Bioenergian edelläkävijät, 6068
3. Yhteenvedo hankkeesta (hankesuunnitelma)

Hankkeen kohderyhmä on maaseudulla toimivat maa- ja metsätalousyrittäjät bioenergian tuottajina, kiinteistöjen omistajat sekä enintään kymmenen henkilötyövuotta työllistävät energia-alan pienet ja keskiuuret yritykset.

Hankkeen tarkoituksena on kehittää uusiutuvan kotimaisen energian käyttöä Pohjois-Pohjanmaalla. Hankkeen perusajatuksena on kylä-/aluetason sekä tilakohtaisen tarkastelun avulla edistää bioenergiaraaka-aineen tehokasta tuotantoa ja hyödyntämistä. Lisäksi kehitetään erityisesti metsähakkeen tuotanto- ja toimitusprosesseja tukevaa metsänomistajien aktivointia, yrittäjyyttä sekä kiinteistöjen bioenergian hyödyntämistä.

Hankkeen toimenpiteitä ovat 1. Pilottialueet, joille laaditaan energian tuotanto- ja käyttösuunnitelma. Kohteet valitaan hankkeen käynnistettyä alueiden kanssa käytävien keskustelujen ja haun perusteella. 2. Kehitetään mautilojen energiasuunnitelmien laadinnan käyttöönottoa ja hyödyntämistä. 3. Energiapuun tarjonnan lisäämiseksi kehitetään metsänomistajien aktivointitoimintaa ja rakennetaan toimintamalleja, joilla metsänomistajia informoidaan systemaattisesti heidän omien metsiensä energiapuuvaroista sekä maakunnan energiapuumarkkinoista ja –toimijoista. 4. Bioenergiayrittäjyyden toiminnan laadun, kannattavuuden ja työllisyyden kehittäminen 5. Pienikiinteistöjen puuenergian käytön kehittäminen ja alueen polttopuuyritysten toiminnan kehittäminen.

Hankkeen vaikutuksia ovat kylien/alueiden ja tilojen aktivoituminen bioenergiaraaka-aineiden tuotannossa ja käytössä, ympäristönhoidossa raivattavan biomassan energiakäytön lisääntyminen, metsähakkeen tarjonnan lisääminen lämpölaitoksille, kokonaiskäytön lisääntyminen, bioenergian parissa työllistyvien yrittäjien ja työntekijöiden määrän lisääntyminen sekä bioraaka-aineita käyttävien pienikiinteistöjen määrän lisääntyminen

4. Raportti

4.1 Tavoitteet

4.1.1 Hankkeen ylempien tason tavoitteet, joiden osa hanke on

Hankkeen tarkoituksena on edistää uusiutuvan kotimaisen energian käyttöä ja siten etsiä bioenergiaan perustuvan yritystoiminnan lisäämisen edellytyksiä Pohjois-Pohjanmaalla. Hankkeen perusajatuksena on kylä-/aluetason sekä tilakohtaisen tarkastelun avulla edistää bioenergiaraaka-aineen tehokasta tuotantoa ja hyödyntämistä. Lisäksi kehitetään erityisesti metsähakkeen

tuotanto- ja toimitusprosesseja tukevaa informaatiokulkua, yrittäjyyttä sekä kiinteistöjen bioenergian hyödyntämistä. Näiden aihealueiden kokoaminen saman kehittämishankkeen sisälle kattaa merkittävän osan bioenergian tuotannon lisäämistä edistävistä ruohonjuuritason vaikuttavista toimenpiteistä.

4.1.2 Hankkeen tavoitteet

1. bioenergiayritystoiminnan toimintaedellytysten parantuminen, kun kylät/alueet ja toimijat aktivoituvat bioenergiaraaka-aineiden tuotantoon ja käyttöön sekä energiatehokkuuden parantamiseen – tavoite koskee sekä puuperäisten että maataloudesta peräisin olevia bioenergiaraaka-aineita
2. ympäristöhoidossa raivattavan ja kerättävän biomassan energiakäytön lisääntyminen. Lisäksi ympäristöhoidollisilla tarpeilla aktivoidaan myös bioenergiakohteiden kohteiden toteuttamista
3. metsähakkeen tarjonnan lisääminen lämpölaitoksille, sen kokonaiskäytön lisääntyminen
4. bioenergian parissa työllistyvien yrittäjien ja työntekijöiden määrän lisääntyminen
5. bioraaka-aineita käyttävien pienkiinteistöjen määrän lisääntyminen

Määrällisiä tavoitteita

1. Pilottialueet
Tavoitteena on tehdä lähien energian tuotannon- ja käytön toimintamalli sekä tukea toiminnan käytännön toteutusta 7 alueella (1 / seutukunta).
2. Energiasuunnittelun toimintamallin ja sen käyttöönoton kehittämiseen osallistuu 150 maatilaa
3. Energiapuun tarjonnan lisääminen
Metsätilojen aktivointi 1200 tilan osalta

Metsäammattilaisille järjestetään vuosittain keskimäärin 4 tapahtumaa – hankkeen aikana 12 tapahtumaa
4. Muita yrittäjäkontakteja
Hankkeen aikana 100 kpl
5. Polttopuun käytön kehittäminen
Kiinteistöyhteyksiä hankkeen aikana 60 kappaletta
Yhteistyötä tehdään 50 polttopuuyrittäjän kanssa

4.2 Toteutus ja toimenpiteet

1. Pilottialueet

1.1. Pilottialueet

Tavoitteena on tehdä kullekin pilottialueelle lähien energian tuotannon- ja käytön suunnitelma sekä tukea toiminnan käytännön toteutusta 7 alueella (1 / seutukunta).

Tätä varten kehitetään tehokas, maatilayrittäjien ja organisaatioiden yhteistoimintaan perustuva toimintamalli suunnitelman perustietojen hankintaan, suunnitelman työstämiseen ja sen toteutuksen käynnistämiseen.

Raportointijakso: 1/2008 -12/2009

Hankkeesta tehdyn tiedotuksen perusteella ensimmäiseksi pilottialueeksi ilmoitautui Saviselän kylä Kärsämäellä.

Hanke on järjestänyt kaksi tilaisuutta Kärsämäen Saviselällä, joissa on kylätoimikunnan jäsenten kanssa pohdittu bioenergian tuotannon mahdollisuuksia ja listattu alueen kehittämistarpeita. Ensimmäinen tapaaminen oli toukokuussa 2008 kyläkoululla ja toinen syyskuussa 2009 Anssi Ruotsalaisen kotona. Kyläläisiä ja alueen yrittäjiä on ollut tilaisuuksissa läsnä 8 henkeä.

Hanke on saanut vuonna 2009 yhteydenottoja pilottialuetarkasteluja koskien Kalajokilaakson alueelta Sievistä, Koillismaalta Naturpolikselta ja Siikalatvalta Piippolasta.

Pilottialueen suunnittelumallin sisältöä on alustavasti suunniteltu,

Raportointijakso: 1/2010 -08/2010

Raportointijaksolla on haettu pilottikohteita kaikkiin seutukuntiin. Pilottialueiden kanssa työskentely on käynnistynyt viidellä alueella. Oulun seudulla ja Koillismaalla pilottien valmistelu on vielä kesken. Kun pilottikylä on ensin valikoitunut kyläaktiivien yhteydenottojen perusteella, järjestetään kyläasukkaille ensimmäiset tilaisuudet. Siellä kerrotaan pilotista ja pilottiin ryhtyvän kylän asukkaille ja yrittäjille jaetaan kyläaktiivien toimesta kyselylomakkeet. Kyselyn avulla kerätään tietoa energiatietojen laskemista varten. Kyselyn jälkeen järjestetään tarvittava määrä uusia kehittämistilaisuuksia, missä puretaan laskelmien tuloksia ja käydään läpi kylän mahdollisuuksia uusiutuvan energian osalta.

ProAgria arvioi pilottikyläiden alueen soveltuvuuden maisemahoidon ja energiaraaka-aineen tuotannon yhdistäville maisemasuunnitelmille ja ohjaa suunnitelmien laatimista. Raportointijaksolla maisemasuunnitelmat on laadittu Raahen ja Oulunkaaren seutukuntien pilotteihin.

Aloitettut pilotit ovat edenneet tarkastelujaksolla seuraavasti:

Oulunkaaren seutukunta: *Pudasjärven pilotti (sisältää kylät Jonku, Livo(ja Korpinen) Ensimmäiset tilaisuudet kyläläisille järjestettiin 10.6. Livolla ja 16.8. Jongulla. Tilaisuuksissa esiteltiin pilottikylän idea ja päätettiin pilotin aloittamisesta. Jongun tilaisuudessa esiteltiin Aili Jussilan laatimat maisemasuunnitelmat lijoen keskijuoksulle ja Jongunjärven ympäristöön. Jongun kyläläisille on lähetetty kyselylomakkeet kylän energiataseen laskemista varten.*

Raahen seutukunta: Piehinki ja Haapajoki-Arkkukarin kylät
Ensimmäiset kylätilaisuudet järjestettiin 6.5. ja 25.5. Kyläläisille jaettiin kyselylomakkeet energiataseen laskelmaa varten ja tiedonkeruun tuloksia esiteltiin kehittämistilaisuuksissa 17.8. ja 23.8. Raahen seudulle on valmistunut myös molempien kylien alueille maisemasuunnitelmat, jotka esiteltiin elokuun kehittämistilaisuuksissa..

Nivala-Haapajärven seutukunta: Selänteen pilotti (sisältää kylät Saviselkä, Kuusaa-Jokela (ja Sydänmaankylä))
Ensimmäinen kylätilaisuus järjestettiin 22.3 Saviselässä ja 28.3 Kuusaalla . Kyselomakkeet jaettiin 10.6. Vastausprosentti jäi alhaiseksi, joten kyselylomakkeet jaettiin kotitalouksiin uudelleen 28.8.

Siikalatvan seutukunta

Siikalatvan seutukunnasta Tavastkengän kylä on valittu pilottikyläksi.

Ylivieskan seutukunta

Ylivieskan seutukunnassa pilotiksi on valittu Sievinkylä ja Kiiskilä-Karjula

Raportointijakso: 09/2010 -12/2010

Oulunkaaren seutukunta:

7.9. Pidettiin Livon kylätalolla pilottikylän neuvonta ja infopäivä
10.9. Jongun pilottikylän neuvonta ja infotilaisuus kylätalolla
19.9. Hanketta, pilotti- ja maisematoimintaa esiteltiin Livon kylähulinat-tapahtumassa.
Paikalla oltiin Kerttu ja Kauko –hankkeen kutsumana

Ylivieskan seutukunta:

Pilottialueille on lähetetty kyselylomakkeet ja vastauksia on käsitelty

Nivala-Haapajärven seutukunta:

Pilottialueille on lähetetty kyselylomakkeet ja vastauksia on käsitelty

Siikalatvan seutukunta:

23.9. Esiteltiin pilottialuetoimintamallia ja maatalojen energiasuunnitelmaa Tavastkengän kylällä. Kylälle jaettiin sittemmin pilottikyselylomake, joista on työstetty raporttia

Raahen seutukunta:

Raahen seutukunnan raporttia laadittiin.

Koillismaan pilotti

10.9. ja 8.12.pidettiin palaverit Kuusamon pilotin toteutuksesta.

Oulun seutukunta

Liminka valittiin Oulun seutukunnan pilotiksi ja loppuvuonna hiottiin toimintasuunnitelmaa yhdessä kunnan ja paikallisen metsäsuunnittelijan ja hankkeen henkilöstön kesken

Raportointijakso: 1/2011 -12/2011

Oulunkaaren seutukunta:

2.1. Hanketta esiteltiin Jongun kyläsuunnitelma-tilaisuudessa
8.3. Jongun pilotin kehittämisistunto
5.5. Energiapuunkorjuu osana kannattavaa metsätaloutta - metsänomistajatilaisuus Pudasjärvellä
18.9. Maisemaselvityksen esittely Oodi metsälle-tapahtumassa
3.10. Pilottiraportin esittely Jongulla
14.10 Maisemaraivaus ja energiapuun korjuu - ammattilaistilaisuus

Ylivieskan seutukunta:

13.4. Energiapuunkorjuu osana kannattavaa metsätaloutta - metsänomistajatilaisuus
Ylivieskassa
31.10. Kiiskilä-Karjulan pilottiraportin esittely ja pienkiinteistöjen energiaratkaisut

Nivala-Haapajärven seutukunta:

12.4. Energiapuunkorjuu osana kannattavaa metsätaloutta - metsänomistajatilaisuus
Haapajärvellä
16.8. Kuusaa-Jokelan pilottiraportin esittely ja pienkiinteistön energiaratkaisut
17.8. Saviselän pilottiraportin esittely ja pienkiinteistön energiaratkaisut
14.12. Saviselän pilottiraportin esittely

Siikalatvan seutukunta:

7.4. Energiapuunkorjuu osana kannattavaa metsätaloutta- metsänomistajatilaisuus
Piippolassa
29.6. Tavastkengän pilottiraportin esittely ja pienkiinteistön energiaratkaisut
27.8. Maisemaselvityksen esittely Pyhännän perttulipäivillä
8.10. Tavastkengän pilotti ja maisemaraivauksen työnäytös

Raahen seutukunta:

21.6. Pilottiraportin esittelytilaisuus Haapajoki-arkkukarilla

Koillismaan pilotti:

24.1. Oulangan 1. kehittämisistunto
16.9. Kuusamon metsäenergiatapahtuma
28.9. Kehittämisistunto Hyöteikön yhteismetsän kanssa. Aiheena energiapuun tuotanto
9.11. Oulangan toinen kehittämisistunto. Alustavien lämmitysvaihtoehtolaskelmien esittely

Oulun seutukunta

24.1. Limingan pilottisuunnitelma esiteltiin Limingan kunnanvaltuustolle
23.2. Järjestettiin energiapuuterminaalitalaisuus alueen puunhankkijoiden ja kunnan
kaavoittajan kanssa
2.3. Energiapuun korjuu osana kannattavaa metsätaloutta –metsänomistajatilaisuus
4.5. Toinen energiapuuterminaalitalaisuus puun hankkijoille ja kunnan kaavoittajalle
23.6. Liminganlahden maisemaselvityksen esittely sidosryhmille ja ammattilaisille
22.9. Maisemaraivauksen idean esittelyä ja toteutuksen suunnittelua Limingan 4H-kerhon
kanssa
29.9. Jokivarsien energiapuun korjuu ja maisemanhoito
3.10. Limingan mautilojen energiasuunnitelmat ja vierailu Kempeleen ekokortteliin
1.11. Kolmas energiapuuterminaalipalaveri kunnan edustajien ja yrittäjän kanssa

1.2. Maisemaselvitykset

Raportointijakso: 01/2010 -08/2010

Yleisötilaisuudet ja tapahtumat - 9 kpl:

25.02.2010 Liminka, Ketunmaan koulu
Hankkeen ja Maisemaselvityksosion esittely
- Ketunmaan koululla vanhempainillassa esittely hankkeesta (Perttu Ojakoski) ja
maisemaselvityksosion esittely (Maarit Satomaa)
- Kylä jäi miettimään osallistuuko hankkeeseen → vuoden 2010 lopussa Liminka osoitti
kiinnostuksen osallistua hankkeeseen pilottikylänä -> ehkä myös Ketunmaan osuutta voidaan
siihen miettiä jollain tapaa

30.03.2010 Jongun kylä, Pudasjärvi, Paukkerinharjun kylätalo
- YmpäristöAgro-hankkeen infossa esillä myös Bioenergian edelläkävijät
- kiinnostus kova pilottikylä-asiaa kohtaan. Kylä tuli mukaan pilottiin

14.4.2010 BE Edelläk. messutapahtumassa Ylikiimingin Hetekylässä
-Esittelypiste – maisema (Mahosenaho Taimi, Siermala Johanna)

06.05.2010 Raahe, Piehingin kylä, Piehingin koulu
Hankkeen ja maisemaselvityksosion esittely
- esittely hankkeesta (Perttu Ojakoski)
- maisemaselvityksosion esittely (Aili Jussila)
- YmpäristöAgro-hankkeen luento maiseman- ja luonnonhoidon tuista (Maarit Satomaa)

25.05.2010 Raahe, Haapajoki-Arkkukarin kylä, Haapajoen koulu
Hankkeen ja maisemaselvityksosion esittely
- esittely hankkeesta (Perttu Ojakoski)
- maisemaselvityksosion esittely (Aili Jussila)
- YmpäristöAgro-hankkeen luento maiseman- ja luonnonhoidon tuista (Maarit Satomaa)

28.5.2010 Pulkkila, BE edelläk. messutapahtuma
-Esittelypiste maisema – (T. Mahosenaho, A.Jussila)

16.8.2010 Jongun kyläinfo
-maisemaselvityksen esittely (A. Jussila, paikalla Mahosenaho)

17.08.2010 Raahe, Haapajoki-Arkkukari, Haapajoen koulu
Haapajoki-Arkkukari maisemaselvitys kyläilta
- hankkeen ajankohtaiset asiat (Perttu Ojakoski ja Tanja Lepistö)
- valmistuneiden maisemaselvitysten esittely (Aili Jussila ja Maarit Satomaa)
- kommentteja kyläläisiltä

23.08.2010 Raahe, Piehinki, Piehingin koulu
Piehinki maisemaselvitys kyläilta
- hankkeen ajankohtaiset asiat (Perttu Ojakoski ja Tanja Lepistö)
- valmistuneiden maisemaselvitysten esittely (Aili Jussila ja Maarit Satomaa)
- kommentteja kyläläisiltä

Maastokäynnit 5+5 kpl:

08.06.2010 Piehingin maastokäynti (Maarit Satomaa ja Aili Jussila)
09.06.2010 Haapajoki-Arkkukari maastokäynti (Maarit Satomaa ja Aili Jussila)
21.5. 2010 Jurmu-Kurki-ljoen keskijuoksu(Taimi Mahosenaho ja Aili Jussila)
31.5.2010 Paukkerinharju, Jonku(Taimi Mahosenaho ja Aili Jussila)
1.6.2010 Jonku, Sotkajärvi (Taimi Mahosenaho ja Aili Jussila)
+lisäksi maastokäyntejä myös yleisötilaisuuspäivinä
+ Aili Jussila – Pudasjärven lisäkäyntejä useita

Maisemaselvitykset 4 kpl:

1. Raahen pilotti – Piehingin maisemaselvitys
2. Raahen pilotti – Haapajoki-Arkkukari maisemaselvitys
3. Pudasjärven alue – Jongun ympäristö
4. Pudasjärven alue – ljoen keskijuoksun alue
ProAgria:
- laati yleiset tekstiosiot ja ohjasi suunnittelun + muut osiot
-maanomistajayhteydenottoja + selvityksiä
-maastokäynti- ja suunnittelulupia
-karttalupaselvityksissä yms.

Hankekokoukset / palaverit 6 kpl, osallistuminen (T. Mahosenaho):

- 25.1. Metsäkeskus
- 24.2. ohry
- 30.3. peltoenergia / Siikalatvalla
- 12.5. Metsäk.

- 5.8. metsäk.
- 9.8. Pudasjärven kunnassa (metsäkeskuksen kanssa hankkeen esittely)

Raportointijakso: 09/2010 -12/2010

Yleisötilaisuudet ja tapahtumat - 2 kpl:

20.10.2011 Pudasjärvi YmpäristöAgro hankkeen tilaisuudessa
-aiheen ja suunnitelman esittely (A.Jussila)
(Mahosenaho Y-Agron puitteissa hankeyhteistyö)

7.12.2010 Liminka, kunnantalo
- hankkeen esittely (Perttu Ojakoski ja Tanja Lepistö)
- maisemaselvitysosio (Maarit Satomaa)
- tilaisuudessa heräsi paljon mielenkiintoisia näkökohtia

Hankekokoukset / palaverit 4 kpl, osallistuminen:

- 20.9. Metsäkeskus
- 21.9. Ohry
- 8.10. P-P liitto E Salmi- lijoen maisema-alue tiedoksi Helsingin YM:n kokoukseen
- 10.12. Vihermassa Biokaasun raaka-aineeksi + ympäristö ProAgrialla- BioStudio, Oulun Et.

Tiedotteet koko vuoden ajalta:

1. Lehdistö tiedote Raahen pilottiluueesta, kommentit Maarit Satomaa -> lehtijuttu Raahen Seutu ja verkkolehti 24.8.2010
2. Lehtijutut ja tiedotteet : Pudasjärven suunnittelualueista Elokuu+Lokakuu 2010
Pudasjärvi lehti, Iijokiseutu (koillissanomiin lähetetty) + Kunnan nettisivut +ProAgrian sivut
Maaviestin jutut (hankkeesta + energiasuunnitelmista)
Kirjeet maanomistajille

Powerpoint-esitykset 7 kpl koko vuoden ajalta:

1. Maisemaselvitysosion esittely, Maarit Satomaa
2. Haapajoki-Arkkukari maisemaselvityksen esittely Aili Jussila
3. Piehingin maisemaselvityksen esittely, Aili Jussila
4. Jongun maisemaselvityksen esittely, Jussila
5. Ijoen keskijuoksun alueen esittely , A Jussila
6. Ilmastoinfo – ympäristö (Yhteistyö YmpäristöAgro- Mahosenaho)
7. Vihermassa biokaasun raaka-aineeksi mahdollisuudet + ympäristö (Mahosenaho)

Kehittäminen – maisema ja bioenergia:

Edellä luetellut toimet tähtäävät maisemanhoidon ja bioenergian keruun hyötyjen yhdistämisen synergiahyötyihin, asian edistämiseen ja kehittämiseen.

Maisemaselvitysosiot ovat saaneet hyvän vastaanoton niin kyltien asukkaiden keskuudessa kuin päättävien virkamiestenkin suunnalta.

Kentällä on ymmärretty umpeenkasvaneiden alueiden, jokivarsien ja joutoalueiden raivauksien tarve ja bioenergia mahdollisuudet hoidon kustannuksia vähentävänä tekijänä. Erityisen kannattavaa hyötyjen yhdistäminen on nuorten metsien ja taimikoiden hoitokohteissa.

Maisemaselvityksissä esitettyjä hoitokohteita on aloitettu pilotin aikana jo hoitamaan maanomistajien toimesta ja toiveissa on saada osalle kohteista hoidon rahoitusta myös maatalouden erityistukien kautta. Yhteydenottoja maisemaselvityksen tiimoilta on tullut tasaisesti myös selvitysten valmistumisen jälkeen.

Raahen alueella on suunnitelmissa saada maisemaselvityksen kohteita laajemminkin hoidon piiriin. Asia selvittelyssä.

Jatkossa olisi erityisen tärkeää myös metsäkeskuksen hanketyöntekijöiden toimesta tiedottaa edelleenkin laadituista suunnitelmista kaikkia toimijoita mm. metsänhoitoyhdistyksiä ja bioenergia yrittäjiä sekä kuntien päättäjiä. Maanomistaja ovat kuitenkin avainasemassa. ljoen keskijuoksun alueella on tarvetta saada suunnitelmat tietoisuuteen käynnissä olevaan kaavoitusprosessiin sekä valtakunnallisesti arvokkaiden alueiden jatkosuunnitteluun.

Raportointijakso: 1/2011 -12/2011

ProAgria Oulu aloitti toiminnan Metsäkeskus Pohjois-Pohjanmaan hallinnoimassa Bioenergian edelläkävijät –hankkeessa vuonna 2009. Varsinainen toiminta ProAgrian osalta on ollut käynnissä vuosina 2010-2011 ja jatkuu vuoden 2012 puoliväliin. Hankkeen toiminta-alueena on Pohjois-Pohjanmaa. Bioenergian edelläkävijät –hanketta rahoittavat Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Euroopan maaseudun kehittämisen rahasto, alueen kunnat ja seutukunnat sekä bioenergia-alan yritykset.

ProAgria Oulu toimii hankkeessa yhteistyösopimuksella ja tehtäviin kuuluvat mm. maatalojen energiasuunnittelun toimintamallin paikallinen kehittäminen, maatilayrittäjätalaisuudet sekä maisemanhoidollisten kohteiden edistäminen bioenergian korjukseen liittyen ja niihin liittyvä oppilaitosyhteistyö.

ProAgria Oulu osallistui vuoden 2011 aikana hankkeen energiasuunnittelun toimintamallin ja sen käyttöönoton kehittämiseen. Maanviljelijöille suunnattuihin kehittämisistuntoihin osallistui tänä vuonna 82 henkilöä. Tilaisuuksia järjestettiin Taivalkoskella, Limingassa, Yli-lissä, Haapajärvellä, Kestilässä sekä Kalajoella. Kestilän ja Kalajoen tilaisuudet järjestettiin yhdessä Oulunseudun Ammattikorkeakoulun BioG-hankkeen kanssa. Lisäksi maatalon energia-asioita esiteltiin Nivalan metsäenergiamesseilla jossa oli 2100 vierailijaa sekä Kalajoen Metsästä Megawatiksi –tapahtumassa. Kalajoen tilaisuuteen osallistui 200 vierailijaa. Ruukissa järjestetyn pilkeyrittäjäpäivän aikana energiasuunnitelmasta kuuli 20 henkilöä. Toimintaa oli kaikissa 7 seutukunnassa.

ProAgria Oulun toimintaan kuului myös bioenergiaa tuottavien maisemaraivauskohteiden edistäminen. Asiaa esiteltiin 7 tapahtumassa joihin osallistui n. 255 henkilöä sekä lisäksi 2 messutapahtumassa joiden infopisteillä kävi yli 300 henkilöä. Tapahtumia oli Limingassa, Pyhännällä, Oulussa, Raahessa sekä Pudasjärvellä ja osa pidettiin maastossa. Yksi tapahtumista esitteli metsäammattilaisille bioenergiaan ja maisemaan liittyviä näkökohtia. ProAgria Oulun / Maa- ja kotitalousnaisten maisemanhoidon neuvojien ohjaamana laadittiin tänä vuonna bioenergian keruuseen liittyviä maisemanhoidollisia selvityksiä oppilaitosyhteistyönä Tavastkengälle ja Limingan luontokeskuksen ympäristöön. Aloitettiin laatimaan ohjekortteja bioenergian ja maisemanhoitokohteiden yhdistämisestä sekä toimitettiin tiedotteita maanomistajille sekä tiedotusvälineille. Hankekokouksiin osallistuttiin 11 kertaa. Kentällä on ymmärretty umpeenkasvaneiden alueiden, jokivarsien ja joutoalueiden raivauksien tarve ja bioenergian mahdollisuudet. Erityisen kannattavaa hyötyjen yhdistäminen on nuorten metsien ja taimikoiden hoitokohteissa.

Koko hanke tavoittelee muun muassa lisää bioenergian tuotantoa, maatalojen energiasuunnittelua, energiapuun tarjontaa, bioenergiayrittäjyyttä ja puuenergian käyttöä pienkiinteistöissä. Hanke aktivoi kyliä ja muita alueita metsä- ja peltopolttoaineiden tuotantoon, käyttöön ja energiatehokkuuden parantamiseen. Maakunnan lämpö- ja voimalaitoksissa tulisi lisätä metsähakkeen ja puupolttoaineiden käyttöä. Tavoitteena on myös, että bioenergia työllistäisi nykyistä enemmän.

Maatalojen energiasuunnitteluun on tarkoitus kehittää oma paikallinen toimintamalli. Tilaisuuksissa selvitetään yrittäjien halukkuutta laatia tai hankkia itselleen energiasuunnitelma. Lisäksi käydään läpi maatilayrittäjien tietotarpeita ja tiedonhankintamahdollisuuksia oman energiantuotannon ja -käytön osalta energiasuunnitelmaa varten. Ympäristönhoitotöissä tavoitteena on lisätä raivattavan biomassan energiakäyttöä ja edistää maiseman parantamista ylitiheiden metsiköiden harventamisella ja näkymäraivauksilla.

2. Maatilojen energiasuunnittelun toimintamallin paikallinen kehittäminen

Maatilojen energiasuunnitelmien laatimiseen on Motiva kehittänyt toimintamallia, joka on tarkoitus ottaa käyttöön syksyn 2009 aikana.

Hankkeessa haetaan tietoa maatilayrittäjien valmiudesta ja halukkuudesta laatia tai hankkia itselleen energiasuunnitelma. Lisäksi hankitaan tietoa maatilayrittäjien tietotarpeista ja tiedonhankintamahdollisuuksista oman energiantuotannon ja -käytön osalta energiasuunnitelmaa varten. Toimintatapana on maatilayrittäjien yhteiset kehittämisistunnot. Istuntoja varten energianeuvojat keräävät taustatietoa kohdealueen tilojen tuotannosta ja energiaraaka-aine resursseista. Istunnoissa ei valmistu tilakohtaisia energiasuunnitelmia.

Loppuyhteenvetona laaditaan raportti kehittämisesityksistä, joilla energiasuunnitelmien laadintaa voidaan edistää.

Kehittämisistuntojen yhteydessä esiin nousevissa tilakohtaisissa asiantuntija- ja kehittämistarpeissa maatilayrittäjiä ohjataan käyttämään alan asiantuntijoita ja palveluntuottajia sekä rahoittajia.

Raportointijakso: 1/2008 -12/2009

Hankkeen alkuvaiheessa on voitu vain seurata valtakunnallisen toimintamallin kehittymistä. Projektipäällikkö on osallistunut Mavin ja Motivan järjestämään Maatilojen energiasuunnittelija-koulutukseen Helsingissä 23.-24.9.2009 (hankkeen ulkopuolisella rahoituksella). Vuoden 2009 lopulla on hankkeessa valmisteltu alueellista toimintamallia tilojen kehittämisistuntoja varten.

Tulevia kehittämisistuntoja varten valmisteltiin materiaalia mm. osallistuttiin hakelämpöoppaan toteutukseen.

Raportointijakso: 1/2010 -08/2010

Alkuvuodesta 2010 käynnistyi Maatilojen energiaohjelma. Energiaohjelmaan liittyneillä tiloilla on mahdollista teettää valtion tukema Maatilan energiasuunnitelma.

Bioenergian edelläkävijät -hankkeen puitteissa on tarkoitus kehittää paikallinen toimintamalli, millä maatalousyrittäjät saadaan kiinnostumaan energiankäytön tehostamisesta sekä uusiutuvan energiakäytön lisäämisestä. Tämä edesauttaa Maatilan energiasuunnitelmien laatimista.

MTK:n kevätkokoukset

Kevätkaudella hankkeen bioenergieneuvojat osallistuivat MTK:n paikallisosastojen kevätkokouksiin. Kokouksissa esiteltiin maatilojen energiasuunnitelmaa ja hankekehen toimintaa.

Paikallisyhdistyksiä on 40, joista 39 yhdistyksen tilaisuuteen hankkeen neuvojat kutsuttiin tervetulleiksi. Tilaisuudessa tavoitettiin 437 maanviljelijää, joista 157 antoi sähköpostiosoitteen myöhempää yhteydenottoa varten. Lyhyen tietoiskun perusteella vilejlijät eivät vielä ole valmiita hankkimaan suunnitelmaa, vaan tarvitsevat vielä lisää tietoa päätöksen tueksi.

Maatilojen energiaohjelma -tilaisuudet

Hankesuunnitelman mukaan kiinnostusta pyritään lisäämään maatilayrittäjien yhteisillä kehittämisistunnoilla. Kevään aikana kokeiltiin ensimmäistä toimintatapaa sekä Oulunkaaren-että Koillismaan seutukunnissa. Kiinnostuneita kutsuttiin ilmoituksella Pudasjärvellä Livon kylällä sekä Kuusamossa kirkonkylällä Oivangin lomakartanoon. Ohjelmaan kuului kaksi erillistä 3 tunnin kehittämisistuntoa. Ensimmäisen päivän aikana esiteltiin maatalan energiansäästömahdollisuuksia sekä Maatalan energiaohjelmaa ja Maatalan energiasuunnitelmaa. Päivän päätteeksi annettiin jokaiselle tehtäväksi selvittää mm. oman tilan energialähteet ja käyttömäärät sekä tärkeimmät sähkönkäyttökohteet. Tämän jälkeen kerättiin taustatietoa tilojen energiakäyttötottumuksista. Toisen päivän aikana käytiin läpi havaittuja hyviä ja huonoja asioita, jotka vaikuttavat tilan energiatehokkuuteen. Lisäksi käytiin läpi Maatalan energiasuunnitelman tekninen sisältö sekä Maatalan energiaohjelman liittymisasiakirja.

Tilaisuuksien tiedottamiseen käytettiin lijkiseutua sekä Koillissanomia. Lisäksi Pudasjärvellä lähetettiin postin kautta kirjeitä sekä soiteltiin kyseisille maatiloille. Pudasjärvellä ensimmäinen istuntopäivä oli 29.3.2010 ja Kuusamossa päiväksi oli sovittu 7.5.2010.

Kuusamon tilaisuus jouduttiin perumaan, koska tilaisuuteen ei ilmoittautunut yhtään viljelijää. Pudasjärven tilaisuuteen osallistui 3 viljelijää. Pudasjärven tilaisuuteen osallistuneet viljelijät olivat energia-asioista hyvin perillä ja olivat kiinnostuneita aiheesta. Keväällä käytetty toimintamalli ei toiminut hyvin ainakaan näiden kahden kunnan alueella. Syyskaudella on tarkoitus testata erilaisia toimintamalleja eri seutukunnissa, jotta toimivin malli löytyisi mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Muut tilaisuudet

30.3.2010 järjestettiin Rantsilassa Wareksen maatilamajoituksessa Maaseutu ja Ilmastonmuutos -tilaisuus. Tilaisuus yhdessä ProAgrian Ympäristöagron kanssa. Tilaisuuteen osallistui 17 kiinnostunutta ja siellä kerrottiin hanke-esittelyn lisäksi maatilojen energiasuunnitelmasta.

Hankkeen bioenergianeuvojat osallistuivat kesän aikana eri kylien kyläpäiville, jossa he esittelivät mm. maatilojen energiasuunnitelmaa. Tällaisia tilaisuuksia olivat Nivalan Kapinaviikon tapahtuma Ihmisiä suviyössä 14.7. Sievin Muttimarkkinat 17.7.2010 Perttulinpäivä Pyhäntä 28.8.2010

Yhteensä 121 henkilö täytti hankkeen lomakkeen, mutta arviolta kolmisensataa ihmistä vieraili hankkeen teltalla näissä kolmessa tapahtumassa.

Raportointijakso: 09/2010 -12/2010

Syksyn istunnot pidettiin yksipäiväisinä. Mukaan lähteville tiloille suoritettiin tilakäynti ja tämän jälkeen pidettiin palauteistunto. Palauteistunnossa käytiin läpi energiatehokkuuteen vaikuttavia asioita ja kerrottiin energiasuunnitelmasta ja energiaohjelmasta.

Siikajoen tilaisuutta markkinoitiin viljelijöille puhelimitse. Alueen aktiivisille maatalousyrittäjille soitettiin ja tarjottiin mahdollisuutta osallistua hankkeeseen. Pyhännällä, Pyhäjärvellä sekä Kalajoella pyrittiin käyttämään paikallista MTK-yhdistystä apuna tilojen mukaan saantiin. Kalajoen tilaisuus siirrettiin toteutettavaksi Oulaisissa koska maataloja ei ilmoittautunut mukaan. Pyhännän tilaisuutta edesauttoi Tavastkengän kylällä järjestetty pilottikyläiltä. Jo tuolloin löytyi lähes riittävästi tiloja mukaan hankkeeseen. Muhoksella ja Oulaisissa käytettiin apuna energia-asioista kiinnostuneita viljelijöitä. Alueen aktiivinen viljelijä hankki tiloja mukaan ja heille suoritettiin tilakäynti.

Lisäksi tavoitteena oli saada sanomalehti Kalevaan juttu maatilalta, jolle on laadittu Maatalan energiasuunnitelma. Alueella laajasti ilmestyvä sanomalehti voisi innostaa muitakin viljelijöitä teettämään suunnitelman. Lehtijuttu ei toteutunut vielä vuoden 2010 aikana.

Ensimmäisen vuoden toimenpiteiden perusteella havaittiin, että maatiloja on melko vaikea saada mukaan energia-aiheisiin istuntoihin. Keväällä toteutettu kaksivaiheinen malli oli liian raskas toteuttaa. Yrittäjillä ei ole kiinnostusta saapua kahteen 2,5-3 tunnin istuntoon. Myöskään MTK:n vetoapu ei ole toimiva malli. Yhdistyksen toimihenkilöillä ei ole mielenkiintoa käyttää aikaa tilojen hankkimiseen istuntoihin ja pelkästään asian esille ottaminen kokouksissa harvoin riittää mielenkiinnon herättämiseen. Neuvojan lähestyminen puhelimitse on hyvin työläs tapa toimia. Tämä ei ehkä sovellu tällaisten mielenkiintoa herättävien istuntojen järjestämiseen, mutta on varmaankin melko välttämätöntä varsinaisen energiasuunnitelman markkinoinnissa muiden toimien ohessa.

Asian edistämiseen kannattaa pyrkiä käyttämään hyväksi alueen aktiivisia, energia-asioista kiinnostuneita viljelijöitä. Tämä toimintamalli oli vuoden 2010 toimenpiteistä toimivin malli. Suoranaisia Maatilan energiasuunnitelman tilauksia ei tullut kuin yksi palauteistuntojen yhteydessä. Moni viljelijä aikoi jäädä vielä miettimään energiaohjelman liittymissopimuksen ehtoja.

Tilakäynneillä ja palauteistunnoissa kartoitettiin myös maatilojen tietotarpeita. Lähinnä toiveita oli lisätiedon saannista biokaasulaitoksista sekä viljankuivaamojen vaihtoehtoisista energialähteistä.

Tilaisuuksien markkinoinnissa on käytetty lehti-ilmoituksia, kirjeitä, puhelinsoittoja, maaseutuasiamiehiä, ProAgrian neuvoja, MTK:n henkilöstöä sekä aktiivisia viljelijöitä. Tilaisuuksiin osallistui vuoden 2010 aikana yhteensä noin 40 henkilöä.

Raportointijakso: 1/2011 -12/2011

Vuonna 2010 aloitettuja kehittämisistuntoja jatkettiin vuoden 2011 aikana. Tilaisuudet painottuivat syyskaudelle. Viljelijöille suunnattuja Maatilojen energiaohjelma –tilaisuuksia pyrittiin saamaan edelleenkin kevyemmin toteutettavaksi. Hankkeen alussa tilaisuudet järjestettiin kaksipäiväisinä ja niiden välissä oli tilakäynti. Tästä siirryttiin yksipäiväiseen tilaisuuteen suorittaen tilakäynti ennen istuntoa. Vuoden 2011 aikana suoritettavat tilaisuudet olivat yksipäiväisiä ilman tilakäyntiosuutta. Tilaisuuksia järjestettiin eri teemoilla ja eri yhteistyötahojen kanssa.

Viljelijätilaisuuksia tarjottiin kaikkiin seitsemään seutukuntaan, mutta Raahen seutukunnan tilaisuus peruuntui osallistujien vähäisyydestä johtuen. Tämä tilaisuus oli suunnitelmassa järjestää Pyhäjoella teemapäivänä. Tilaisuus olisi ollut yhteistyössä ProAgria Keskusten liiton kanssa. Tilaisuutta markkinoitiin perunatilojen energiapäivänä. Tilaisuudesta tiedotettiin perunatilojen, perunaneuvojen, maaseutusihiteereiden sekä lehti-ilmoituksen avulla, mutta tilaisuuteen ilmoitautui vain 3 henkilöä. Nivala-Haapajärven seutukunnassa pidettiin kaksi tilaisuutta koska vuoden 2010 tilaisuus siirtyi tammikuulle. Muissa seutukunnissa oli yksi tilaisuus.

Pyhäjärven tilaisuus oli yhteistyössä MTK Pyhäjärven kanssa ja tilaisuudessa tuotiin maatilojen energia-asioiden lisäksi esille myös oikeaoppista energiapuun korjuuta. Tilaisuuteen osallistui 6 henkilöä. Myös Taivalkoskella järjestetyssä energiaillalla oli yhteistyötahona paikallinen MTK yhdistys. Yhdistyksen tuottajaillassa oli pääasiana energia ja tilaisuuteen osallistui 29 henkilöä.

Limingassa järjestetyn tilaisuuden yhteistyötahona oli P-P ELY-Keskus. Päivän teemana oli maatilojen energiainvestointien rahoitus. Päivän päätteeksi vierailtiin Kempeleen ekokorttelissa ja kuultiin energiaomavaraisesta asuinympäristöstä. Osallistujia oli 6 henkilöä. Yli-lissä järjestettiin istunto hankkeen omana iltatapahtumana. Illan aikana kuultiin esitelmiä maatilojen energiatehokkuudesta, aurinkolämmöstä sekä energiapuuta ostavan tahon esitys energiapuukaupasta. Tilaisuuteen osallistui 10 henkeä. Haapajärvellä tilaisuus oli yhdessä paikallisten MTK-nuorten kanssa. Tilaisuuteen osallistui 6 henkilöä.

Kestilän ja Kalajoen energiasuunnitteluiستunnot pidettiin yhteistyössä Oulun seudun ammattikorkeakoulun kanssa. Teemana oli maatilan biokaasu- ja energiansäästöpäivä. Kestilän päivään osallistui 19 henkilöä ja Kalajoen päivään 12 henkilöä.

Tilaisuuksista tiedotettiin lehti-ilmoituksilla, maaseutuasiamiesten kautta sekä MTK-yhdistysten kautta. Vuoden 2011 aikana viljelijöille suunnattuihin Maatilojen energiaohjelma – tilaisuuksiin osallistui yhteensä 88 henkilöä.

Paikallislehdissä oli lehtijuttuja maatilojen energiatehokkuudesta 9 eri lehdessä. Lisäksi lähetettiin pienellä otannalla vasta investoineille maitoiloille tiedotuskirje hankkeesta sekä energiatehokkuusasioista. Kirjeen jälkeen tiloille soitettiin ja kysyttiin kiinnostusta asiaan. Myös tämä herätti jonkin verran mielenkiintoa viljelijöissä.

Maatilan energiasuunnitelmatilauksia tuli hankkeen toimesta yhteensä 9 kappaletta vuoden 2011 aikana. Määrä on selvästi suurempi kuin edellisenä vuonna. Tämä antaa viitteitä että viljelijät ovat pikku hiljaa entistä enemmän kiinnostumassa Maatilan energiasuunnitelmista. Asiaa täytyy pitää mahdollisimman paljon esillä eri tahojen kautta.

Tilaisuuksissa kyseltiin viljelijöiden tietotarpeita energiasta. Vastausten perusteella olisi kiinnostusta biokaasun tuotantoon, viljankuivauksen vaihtoehtoihin energialähteisiin, energian käytön vähentämiseen, aurinkoenergiaan, lämpöpumppuihin, metsä- ja peltoenergiaan, tuulienergiaan sekä lämmitysjärjestelmän uusimiseen. Kiinnostuksen tasosta ei kyselyn perusteella saanut selvyyttä. Ei voida siis päätellä kuinka moni olisi todella valmis investoimaan esimerkiksi biokaasun tuotantoon.

Muut tilaisuudet

Energiatehokkuusasioita sekä Maatilan energiasuunnitelmaa tuotiin esille myös pilkeyrityspäivillä Ruukissa sekä Kalajoen metsäpäivillä. Yhteistyötä on ollut myös ProAgria Oulun YmpäristöAgro –hankkeen kanssa. Heidän tilaisuuksissaan on esitelty Maatilan energiasuunnitelmaa työkaluna energiatehokkuuden parantamiseen.

3. Energiapuun tarjonnan lisääminen

Hankkeessa kehitetään toimintatapoja, joilla pyritään lisäämään energiapuun tuloa markkinoille. Energiapuun markkinoille tulon edellytyksenä on, että metsänomistajat mieltävät energiapuun yhdeksi markkinakelpoiseksi puutavaralajiksi ja hyväksyvät kehittyvät korjuumenetelmät ja –laitteet osaksi jokapäiväistä puunkorjuuta. Lisäksi metsäammattilaisten ja alalla toimivien yrittäjien on kyettävä osoittamaan ja aktivoimaan metsänomistajia energiapuukohteiden tunnistamiseen ja hyödyntämiseen.

Hankkeessa järjestetään erilaisia tapahtumia, näyttelyjä ja kehittämistilaisuuksia ja arvioidaan niiden soveltuvuutta energiapuualan aktivointiin. Tilaisuuksissa kerätään osanottajilta ja järjestelyissä mukana olevilta tahoilta kokemuksia ja parantamishdotuksia.

Edellä mainittuja, metsänomistajille ja energiapuun parissa toimiville yrittäjille sekä energiapuun käyttäjille suunnattuja avoimia tapahtumia järjestetään eri puolilla maakuntaa: yhteensä 6 laajaa tapahtumaa ja 20 pienimuotoista tapahtumaa. Laajat tapahtumat voivat olla kone-, laite- ja toimintaesittelyitä tai laajaa osanottajakuntaa tavoittavia seminaaritilaisuuksia. Niihin pyritään samaan kustannustehokkaasti bioenergia-alan uusinta tietoa ja laitteita yhteistyössä hankkeen yhteistyökumppaneiden ja Kainuun bioenergiահankkeiden kanssa. Yhteistyöllä varmistetaan asiantuntijoille ja esittelijöille riittävän suuri kohderyhmä. Paikalliset tapahtumat ovat pienelle kohderyhmälle paikallisesti kiinnostavasta aiheesta, esimerkiksi energiapuun korjuun suunnittelusta, toteutuksesta, vaikutuksesta puuston kehittymiseen jne. järjestettäviä tapahtumia ja kokoontumisia.

Paikallisesti rakennetaan ja testataan toimintamalleja, joilla metsänomistajia informoidaan systemaattisesti heidän omien metsiensä energiapuuvaroista sekä maakunnan energiapuumarkkinoista ja –toimijoista. Lisäksi aktivoidaan metsänomistajia tuomaan energiapuukohteensa tarjolle; keinoina

metsävaratietoon perustuva yleinen neuvonta sekä tapahtumat metsänomistajille energiapuun tuotannosta, korjuusta, mittausten menetelmistä, korjuuteknologiasta sekä muista metsänomistajilta nousevista kysymyksistä. Toimenpiteessä etsitään uusia keinoja sähköisen viestinnän käytöstä neuvonnan jälkihoidossa aktiivisuuden ylläpitämiseksi.

Metsätilojen aktivointia tehdään 1200 tilan osalta.

Alueen metsäammattilaisten ja energiapuualan toimijoiden valmiuksia energiapuukohteiden tunnistamiseen ja metsänomistajien aktivointiin, korjuuseen sekä ympäristökysymyksiin liittyvistä asioista kehitetään järjestämällä avoimia kehittämispäiviä, joissa arvioidaan energiapuun hankinnan ja käytön ongelmia, käytössä olevaa tutkimustietoa ja muuta ammattilaisten käytössä olevaa energiapuua-aineistoa. Metsävaratiedon energiapuumerkintöjen ja kohdesuunnitelmien tietosisällön laadun parantamiseksi analysoidaan esimerkkikohteita ja tuotetaan palautetta tiedon kerääjille ja työkohteiden suunnittelijoille.

Metsäammattilaisille järjestään hankkeen aikana 10 kehittämistapahtumaa

Raportointijakso: 1/2008 -12/2009

Pienimuotoiset ja paikalliset tapahtumat

Hanke on järjestänyt pienimuotoisina paikallisina tapahtumina Kotimaisen energian iltoja Piippolassa 27.2.2008 ja Merijärvellä 29.1.2009, joissa oli paikalla kuntalaisia ja alueen yrittäjiä yhteensä 39 henkeä. Tapahtumissa on käsitelty paikallisia energiavarantotietoja, lämmöntuotantomahdollisuuksia, energiayrittäjyyttä, metsäenergian käytön tavoitteita ja keinoja sekä aluelämmön etuja kunnassa. Tilaisuuksissa on alustusten yhteydessä syntynyt ajatusten vaihtoa, jonka avulla on voitu vähentää epätietoisuutta ja mahdollisia vääriä käsityksiä.

Paikallistapahtumista toisena tyyppinä on hanke ollut mukana Kuusamon torilla 24.10.2008 järjestetyssä Metsätapahtumassa esittelemässä metsäenergian mahdollisuuksia metsänomistajille. Tapahtumassa vieraili n. 400 kuntalaista. Paavolassa hanke oli mukana 23.5.2009 järjestetyssä Metsäiltamissa, joissa maakunnan eri metsäalan organisaatiot esittelivät toimintaansa alueen metsänomistajille.

Tämän tyyppisten tapahtumien ensisijaisena tavoitteena on saavuttaa myös suurta yleisöä, nostaa esille ja pitää yllä tietoisuutta uusiutuvan energian tuotannon mahdollisuuksista ja jossain määrin jakaa suoranaisesti tietoa metsäenergiasta ja polttopuun käytöstä. Tapahtumissa saavutettiin kohtuullisella panostuksella paljon kävijöitä.

Päivän kestävä alustus/retkeily –tilaisuudet ovat myös perinteinen metsäalan toimintamalli. Tästä esimerkkinä hanke järjesti yhdessä Kuusamon MHY:n ja Innometsä-hankkeen kanssa metsäenergiatapahtuman Kuusamossa 12.6.2009. Infopäivään osallistui 28 Kuusamolaisista metsänomistajaa. Tapahtumassa esiteltiin metsäenergian käytön hyötyjä ja yrittäjyyttä, sekä Kuusamon alueen bioenergian käyttömahdollisuuksia luentojen muodossa ja iltapäivällä vierailtiin paikallisella energiapuun korjuukohteella.

Yhden teeman ympärille, selkeästi metsäenergiaraaka-aineen tuottajille suunnatun, kuitenkin avoimen tilaisuuden hanke järjesti yhdessä Kalajokilaakson MHY:n kanssa Pyhäjärvellä metsänomistajille 11.9.2009. Teemana oli metsäenergian korjuu ja oli paikalla 22 metsänomistajaa.

Laajat tapahtumat

Perinteistä tapahtumatyyppiä edustaa Haapajärvellä yleisölle järjestetty avoin Bioenergia – Maaseudun voimavara-tapahtuman 24.4.2008, jossa vieraili yhteensä 250 henkeä. Tilaisuus järjestettiin yhdessä Kainuun bioenergiaprojektin kanssa. Tapahtumassa esiteltiin bioenergian käytön mahdollisuuksia metsä- ja peltopolttoaineiden osalta, biokaasun tuotannosta, biodieselin valmistuksesta ja pienkiinteistöjen bioenergiaratkaisusta mm. tutustumiskäyntien ja työnäytösten muodossa. Tilaisuudesta kerättiin kehittämispalautetta yleisöltä. Palautteen avulla kartoitettiin yleisön tietoisuutta uusiutuvasta energiasta ja esityksiä vastaavien tapahtumien kehittämistä edelleen.

Pohjois-Suomen maaseutukunnissa ei ole aikaisemmin ollut laajoja messuja taimuita näyttelyjä, joissa olisi esitelty monipuolisesti metsäenergian korjuulaitteita ja muuta uusiutuva energian käyttöön liittyvää teknologiaa. Hankkeessa on haettu toimintamallia, jolla herätetään riittävän laajasti näytteilleasettajien ja yleisön kiinnostus osallistua tilaisuuksiin.

Ensimmäisenä osana hanke järjesti yhdessä Kainuun bioenergiaprojektin- ja metsäenergian korjuulaittevalmistajien kanssa yleisötapahtuman Vaalassa 24.10.2008, jossa vieraili yhteensä 600 maakuntien metsänomistajaa, metsäammattilaista ja yrittäjää. Yhteistyön tuloksena tapahtumassa oli runsaasti työnäytöksiä ja korjuulaitteistoja esillä.

Oulaisissa järjestettiin 8.5.2009 metsäenergiatapahtuma, jossa oli metsäenergian korjuutyönäytöksiä, laitteistoiesittelyjä ja Junnikkala Oy:n uuden sahalaituksen avoimet ovet. Tapahtumassa kävi 850 henkeä ja kävijöiltä kerättiin palautetta tapahtuman vaikuttavuudesta alan aktivaattorina.

Seuraava laaja yleisötapahtuma järjestettiin Taivalkoskelle 9.9.2009. Yleisölle avoimessa tapahtumassa kävi Taivalkoskella yli 500 henkeä. Tapahtuma oli osa usean päivän kestävästä, kiertävää metsäenergian tapahtumasarjaa, jonka muut tapahtumat toteutettiin Kajaanissa ja Lapin alueella. Tapahtumasarja oli järjestetty yhdessä usean eri metsäalan organisaation, bioenergia-alan toimijan ja kolmen maakunnan toimijoiden kanssa. Tapahtumassa oli näytteilleasettajia kolmisenkymmentä ja työnäytökset olivat mittasuhteiltaan suuret. Metsäenergian korjuukalustoa oli tapahtumassa esillä kymmeniä isoja yksiköitä. Tapahtumassa kerättiin palautetta mm. metsänomistajilta ja yrittäjiltä. Palautteen yhtenä tarkoituksena oli aktivoita metsänomistajia tarjoamaan energiapuukohteitaan toimijoille korjattavaksi. Palautteen pohjalta tuli korjuukohteita toimijoille tarjolle useita kymmeniä Pudasjärven, Taivalkosken ja Kuusamon alueelta.

Tapahtumasarjan toteuttamisesta tehtiin kysely siihen osallistuneille toimijoille käyttäen webropol kyselytyökalua. Kyselyn palautetta käytetään avuksi jatkokehittämisessä

Metsänomistajien informointi energiapuuvaroista

Hanke työsti keväällä 2009 energiapuukohteiden korjuuseen soveltuva metsävaratietoa metsänomistajayhteydenottoja varten räätälöidymppään muotoon.

Metsäammattilaisten valmiuksien kehittäminen

Hanke järjesti Siikalatvan alueen metsäammattilaisille metsäenergiakohteen tunnistamiseen liittyvän kehittämistilaisuuden 11.1.2008. Paikalla 6 metsämiestä.

Metsäkeskuksen henkilöstöpäivillä 27.11.2008 hanke-esittelyn lisäksi käsiteltiin metsäenergia-asioiden neuvonnan tärkeyttä metsänomistajille.

Metsävaratiedon energiapuuta koskevista merkinnöistä vastaavien metsäkeskuksen metsäsuunnittelijoiden kanssa käsiteltiin energiapuukohteiden tunnistamiseen liittyviä asioita ja toimijoiden odotuksia maastokoulutuksessa 3.9.2009 Haukiputaalla.

Raportointijakso: 1/2010 -08/2010

Pienimuotoiset ja paikalliset tapahtumat

18.5.2010 Muhos Energiapuun kasvatusta ja korjuu

Tilaisuus järjestettiin yhteistyössä L&T Biowatin kanssa. Tapahtuma oli kaksiosainen. MTI Jorma Issakainen (Metla, Muhos) opasti korjuukohteen tunnistamista ja energiapuun kasvatuksesta. Toisessa vaiheessa esiteltiin energiapuunkorjuuta miestyönä kaatokahvoilla ja koneellista korjuuta yhdistelmäkoneella.

Dokumentoituja osallistujia oli 90, yleisön kokonaismäärä oli isompi. Tilaisuudessa kokeiltiin perinteisen lehtimainonnan tilalla kirjekutsua. Osoitetietojen lähteenä käytettiin metsäkeskuksen metsävaratietojärjestelmää. Yleisömäärä oli pettymys, eli kirjekutsumista sellaisenaan yksittäisenä ilmoitusmuotona ei voida pitää hyvänä markkinointitapana. Kirjekutsumista voidaan kuitenkin soveltaa osana kokonaismarkkinointia.

28.5.2010 Pulkki Energiapuun korjuunäytös

Energiapuun korjuunäytös. Päivään kuului työnäytösalue, jossa oli esillä 4 eri koneyksikköä ja konekentällä useita laitevalmistajia.

Yleisöä tavoitettiin n. 350 hlöä. Yleisöä kiinnosti päästä seuraamaan erilaisten koneyksiköiden työjälkeä ja vertailla suoritustapaa toisiinsa. Toukokuun lopun arvioitiin olevan hieman huono työnäytöksen ajankohdaksi.

Näytösalue asettaa kulloinkin erilaiset vaatimukset saapumisliikenteen ja ihmisten liikkumisen ohjaukselle. Näytösalueen valinnan yhtenä kriteerinä tulee pitää sitä, kuinka hyvin voidaan toteuttaa yleisön liikkumisen ohjaus alueelle saapumisessa ja alueella ollessa. Avainasioita ovat näytösalueen yksilöllinen suunnittelu, selket ja riittävät opasteet, kulkureittien ohjaaminen nauhoituksin ja riittävä määrä opastavaa henkilöstöä kriittisimmissä paikoissa.

10.7.2010 Oulainen Murskajaiset

Järjestettiin tilaisuus yhdessä L&T Biowatin kanssa yrityksen terminaalilla. Teemana oli murskaus ja haketus. Näytöksessä oli myös energiapuunkorjuun ja kannonnon maastokohteet.

Yleisöä oli n. 180. Kantojen murskaus prosessina oli yleisön mielestä kiinnostavaa. Murskaus tapahtuu useimmiten yritysten terminaalientillä, joihin ei tavallisesti ole ohikulkijalla pääsyä ja siten työmuoto on jäänyt vieraaksi. Arvioitiin, että samaan aikaan Oulaisissa järjestetty Wanhan Woiman päivä vähensi työnäytökseen tullutta yleisömäärää.

Laajat tapahtumat

4.5.2010 Ylikiiminki Metsäenergiapäivät yhdessä Metsäkeskus Kainuun Kontiomäen näytöksen kanssa.

Laajasisältöinen metsäenergiapäivä, jossa oli korjuunäytösalueen viiden korjuuyksikön lisäksi kylmäkentällä esillä pilkekoneita ja muita laitevalmistajia parisenkymmentä.

Yleisöä paikalla oli n. 500. Selvästi ihmisiä kiinnostaa mahdollisuus vertailla samaan aikaan työskenteleviä koneita. Myös laitetekniikassa tapahtuva kehitys puhututtaa alasta kiinnostuneita.

Näytösalueen sijoittelu pienelle tiiviille alueelle auttoi järjestyksenhallintaa ja logistiikan ohjausta.

Raportointijakso: 9/2010 -12/2010

Laajat tapahtumat

2.11.2010. Pyhätä metsäenergianäytös

Pyhännällä järjestettiin metsäenergiapäivä, jossa järjestävinä tahoina hankkeen kanssa olivat Pyhännän kunta, Latvaenergia Oy, MHY Siikalatva, PRT-Forest Oy.

Perinteisten korjuunäytösten ja näyttelyteltojen lisäksi tapahtumassa oli haketusnäytöksiä, vierailu PRT-Forestin talotehtaalle, työnäytöksiä taimikonhoidosta ja miestyönä tehtävästä energiapuukorjuusta. Kävelyreitille oli tehty yleisölle metsätietopolku. Kantavana teemana voidaan pitää puun hyödyntämistä koko metsän kiertoajassa, pääpainon kuitenkin ollessa energiapuukorjuussa ja metsähakkeen hyödyntämisessä.

Yleisöä tapahtumassa oli noin 500. Tilaisuus oli onnistunut, hyvää palautetta tuli sekä yleisöltä että näyttelleasetajilta.

Edelleen kehitettävää on osallistujien seurannan hoitamisessa. Tarkan kävijämäärän selvittämiseksi olimme suunnitelleet hyödyntää parkkivalvoja. Tapahtuman sijainti oli sellainen, että kaikki tulivat tilaisuuteen autolla. Päivän mittaan kävi kuitenkin ilmi, että parkkivalvojat eivät ole antaneet lainkaan kattavasti tapahtuman esitteitä, joita meillä oli tunnettu lukumäärä tulostettuna. Opimme, että jatkossa emme voi antaa vastuuta parkkivalvojen ohjeistamisesta hankkeen ulkopuolelle. Tällä kertaa parkkivalvoista otti vastuun paikallinen järjestäjä, jota hankkeen henkilöt preppasivat, sillä hänellä oli kontakti valvojiin aikaisemmalta ajalta. Väkimäärän arvio perustui Parkkivalvojen arvioon, sekä makkaran ja kahvin menekkiin, joiden osallistujakohtainen kulutus on suhteellisen vakio.

Raportointijakso: 1/2011 -12/2011

Jaksolla järjestettiin useita energiapuun tarjontaan liittyviä tilaisuuksia. Isoja tilaisuuksia järjestettiin kolme, pieniä 16 tilaisuutta, jotka olivat ensisijaisesti energiapuun tarjonnan edistämiseen tarkoitettuja tilaisuuksia. Niiden lisäksi oli 11 tilaisuutta, joilla oli muita ensisijaisia tavoitteita (kuten pilotti-ilaisuus asukkaiden tarpeista lähtien), mutta joiden kauaskantoinen vaikutus on energiapuun tarjonnan edistämisessä. Kaikkiaan näissä tilaisuuksissa kohdattiin vuonna 2011 yhteensä 4565 ihmistä.

Isot tilaisuudet olivat 25. ja 26.3. järjestetty hankkeen päätapahtuma Nivalassa, 16.9. metsäenergiapäivä Kuusamossa sekä 12.5. Metsästä megawateiksi - uusien innovaatioiden työnäytös Kalajoella. Nivalassa oli kahden päivän aikana näytillä useita laitevalmistajia ja metsäenergia-alan palveluntarjoajia. Messualueen lisäksi tapahtumassa oli koneellisen korjuun työnäytöksiä ja seminaari energiapuun työllistävyydestä. Lisäksi tapahtuma-alueen ulkopuolella oli vierailukohteina alueella toimivia lämpökeskuksia. Kuusamon tapahtuma oli perusrakenteeltaan ja idealtaan samantyyppinen, mutta vierailukohteina oli paikallista puuta eritavoin hyödyntäviä yrityksiä, kuten hirsitalotehdas, saha ja chp-laitos.

Metsäenergian tarjonnan edistämiseksi järjestettiin energiapuun korjuu osana kannattavaa metsätaloutta –nimellä kulkenut tilaisuuksien sarja. Tilaisuudet järjestettiin Limingassa, Piippolassa, Haapajärvellä, Ylivieskassa ja Pudasjärvellä. Tilaisuudet toivat esiin energiapuun korjuun vahvan linkittymisen metsäpalstan kokonaisuhoitoon. Tilaisuuksissa käytiin läpi mm. tilakoon vaikutusta korjuun kannattavuuteen ja kuinka sitä voitaisiin parantaa. Myös metsäpalstan turvepohjan vaikutusta metsänhoitotarpeeseen tarkasteltiin ja tuotiin metsänomistajilleesiin, kuinka energiapuuharvennus on usein ajankohtainen ja mielekäs toimenpide suometsien vesijärjestelyiden yhteydessä.

Metsäenergian tarjontaa voidaan edistää hyvin monella tavalla. On järjestetty vierailuja puuta käyttäviin laitoksiin (. Vierailu Kempeleen ekokortteliin 3.10.ja Pudasjärven haketta käyttävään aluelämpökeskukseen 8.6.), paneuduttu toimijoiden edellytyksiin hyödyntää keskitettyä energiapuuterminaalia (3 terminaalipalaveria Limingassa) ja kunnan valmiutta edistää tällaista liiketoimintaa ja tehty alustavia kannattavuuslaskelmia potentiaaliselle uudelle haketta käyttävälle kohteelle (Oulangan pilotti). Tarjontaan vaikuttaa myös jo toteutuneiden korjuutyömaiden metsänomistajissa synnyttämä mielikuva. Mielikuvan parantamiseksi ja

energiapuun korjuun yleisen hyväksyttävyyden lisäämiseksi tulee parantaa metsäammattilaisten tietotaitoa erilaisissa ammattilaistilaisuuksissa. Tällaisia tilaisuuksia meillä on ollut mm. Energiapuun korjuu ja korjuujälki-kehittämisistunto 23.3., jossa käytiin läpi mm. vasta julkaistuja viimeisiä korjuujäljen laatutarkastuksen tuloksia. Iso ammattilaistapahtuma Pohjois-Suomen Metsäenergiavarat ja logistiikka nyt ja tulevaisuudessa järjestettiin Oulussa 17.11. Siellä päivän aikana tutustuttiin maastokohteella uuteen korjuumenetelmään ja iltapäivän aikana tarkasteltiin kolmen pohjoisimman maakunnan näkökulmasta metsäenergian tuotannon pullonkauloja.

Kattava tapahtumakohtainen esitys hankkeen tapahtumista tämän ja muiden osahankkeiden metsäkeskuksen töiden osalta löytyy liitteenä olevasta toimintaluettelosta.

4. Yrittäjyys – toiminnan laatu, kannattavuus ja edelleen työllisyys

Maaseudun elinkeinojen kehittämiseen tarkoitettujen yritystukien saajien joukko laajenee ohjelmakaudella 2007-2013. Yrittäjyyttä suunnitteleville ja toimintaansa laajentaville tämän toimialan yrityksille tarjotaan toimialan erityispiirteet ja rahoitusmahdollisuudet tuntevaa tukea valmisteluun sekä neuvontaa ja apua investointi- ja kehittämistukien hakemiseen

Yrittäjille ja bioenergiaraaka-aineen toimijoille kerrotaan käytössä olevista tukimuodoista, niiden mahdollisuuksista ja vaatimuksista sekä sopimusten laatimiseen, yrityksen taloudenhallintaan ja laadunhallintaan liittyvistä periaatteista.

Bioenergia-alan yrittäjille järjestään avoimia kehittämispäiviä 3 kpl. Polttopuuyritysten kanssa kehitetään maakunnan polttopuualan raaka-aineen hankintaa, tuotteiden laatua ja markkinointia.

Yrittäjäkontaktien määrä hankkeen aikana 50 kontaktia.

Raportointijakso: 1/2008 -12/2009

Yrittäjille järjestettiin eri aiheisia kokoontumisia yhdessä kulloinkin tarvittavien sidosryhmien kanssa. Pienet, yhteen aihepiiriin kohdistuvat, kokoontumiset ovat yrittäjien kannalta tehokkaita ja kiinnostavia. Tilaisuuteen voidaan myös koota ko. aihepiiriin kannalta tärkeitä sidosryhmät ja asiakkaat.

- *matkailuyrityksen lämmöntuotannon ulkoistamiseen liittyvä yrittäjäinfo pidettiin Kempeleessä 18.12.2008*
- *Sievin asemakylän energiaratkaisujen esittelytilaisuus pidettiin 23.4.2008, jossa oli paikalla kuntalaisia, virkamiehiä ja yrittäjiä 12 henkeä.*
- *hanke esitteli energiayrittäjyyden toimintamalleja Piippolan ja Merijärven kuntapäättäjäille aluelämmön hankintaan liittyen tammikuussa 2008 ja tammikuussa 2009*
- *Haapajärvellä kuntapäättäjien ja virkamiesten informointi lämpöyrittäjyyteen liittyen kyläkoulun energiainvestoinnin vastaanottotilaisuudessa 25.9.2008.*
- *Hanke järjesti yhdessä Kalajokilaakson MHY:n kanssa yrittäjille suunnatun metsäenergian korjuupäivän Pyhäjärvellä 10.9.2009. Tapahtumassa oli paikalla 17 metsuriyrittäjää.*

Maakunnan polttopuuyrittäjille pidettiin kehittämispäivä Rantsilassa 18.3.2009 paikalla 38 maakunnan polttopuuyrittäjää.

Yrittäjille järjestettiin tilaisuuksia perehtyä eri bioenergiantuotannon osa-alueisiin ja uuteen tietoon erilaisissa tapahtumissa.

- Hanke järjesti yrittäjille tutustumiskäynnin puutuhkan rakeistukseen Viitasaarelle 18.1.2009. Mukana oli kolme yrittäjää
- Hanke vieraili yrittäjien kanssa FinnMetko –näyttelyssä Jämsänkoskella 29.8.2008. Mukana kolme yrittäjää.
- Hanke vieraili Koneagriassa Jyväskylässä yrittäjien kanssa 22.10.2008
- hankkeen järjestämänä Ruotsissa, metsäenergiamesseilla Elmiassa, 3-5.6.2009 oli maakunnan yrittäjiä mukana 3 kpl.
- Hanke järjesti yrittäjille retkeilyn kiinteän polttoaineen laitteistoja valmistaviin yrityksiin Keski-Suomeen ja Etelä-Pohjanmaalle 11.-12.12.2009. Retkeilyllä mukana 15 yrittäjää Pohjois-Pohjanmaalta

Hanke järjesti yhdessä Energiatoimisto-hankkeen ja Oulunkaaren Uusiutuvan energian yrityskeskus-hankkeen kanssa Metsistä energiaa yrittämällä –tapahtuman 15.4.2009. Seminaarissa oli osallistujia 150 henkeä.

Hankkeen järjestämistä laajoissa metsäenergiatapahtumista tiedotettiin koneyrittäjille. Haapajärvellä, Oulaisissa ja Taivalkoskella vieraili yhteensä n. 75 maakunnan koneyrittäjää.

Raportointijakso: 1/2010 -08/2010

Alueen yrittäjiä on kutsuttu kaikkiin tapahtumiin, joita hanke on järjestänyt energiapuun tarjonnan lisäämiseksi. Järjestetyt tilaisuudet on mainittu kohdassa kolme.

Raportointijakso: 9/2010 -12/2010

17.11.2010 retkeily pilkeyrittäjille. Vierailukohteina Maaselän kone Haapajärvellä ja erään pilkeyrittäjän tila, jossa käytössä pilkkeen keinokuivaus lämminilmakuivurilla. Tilalla oli mukana myös kuivurin kehittänyt yrittäjä. Retkeily järjestettiin kohteille yhtäaikaisesti Kainuun ja Keski-Suomen metsäkeskusten bioenergiahankkeiden kanssa.

Päivään osallistui Pohjois-Pohjanmaalta kolme yrittäjää. Osallistujamäärä oli pettymys, mutta ehkä tällaiselle tapahtumalle ei ollut meillä nyt kysyntää. Markkinointi tapahtumaan toteutettiin kutsumalla kirjeellä alueen polttopuuyrittäjät.

Raportointijakso: 1/2011 -12/2011

Raportointijaksolla järjestettiin yrittäjien tarpeeseen useita tilaisuuksia. Osassa tilaisuuksista painopiste oli yrittäjien tarpeissa, osassa kyse oli yleistilaisuuksista, mitkä palvelivat sekä yrittäjiä että muita kohderyhmiä.

Pilkealan yrittäjille, ja yrittäjyydestä kiinnostuneille järjestettiin pilketyönäytöksessä 17.-18.3. Muhoksella ja Ruukin pilkeyrittäjäpäivillä 9.6. pilkeyrittäjäpäivä Ruukissa. Tämän lisäksi laaja alan laite-edustus oli yrittäjien tutustuttavana hankkeen tilaisuuksissa Nivalassa 25.-26.3. ja Kuusamossa 16.9.

Metsäenergian tuotantoon ja työllistävyyteen ja alan kehittämiseen suoraan järjestettyjä tilaisuuksia olivat 25.-26.3. Nivalan metsäenergiamesseut ja samassa yhteydessä järjestetty Metsäenergia työllistäjänä -seminaari, 12.5. Metsästä megawatiksi laiteinnovaatio – työnäytös, 8.6. laitosretki Pudasjärven energiaosuuskunnan kaukolämpölaitokselle, 16.9. Kuusamon metsäenergiapäivä sekä 17.11. Metsäenergiavarat nyt ja tulevaisuudessa työnäytös ja keskustelutilaisuus.

Uuden yritystoiminnan toimintaedellytyksiä ja toiminnan laajentamisen mahdollisuuksia tarkasteltiin kehittämistä 1.11. Kolmas energiapuuterminaalipalaverissa ja 9.11. Oulangan 2. kehittämisistunnossa.

5. Pienkiinteistöjen puuenergian käytön lisääminen

Kiinteistöille annetaan neuvontaa (erityisesti haja-asutusalueilla) lämmitysratkaisujen vaihtoehtoista ja huomioon otettavista asioista.

Pienikiinteistöjen polttopuun käyttöä kehitetään tiedottamalla oikeista lämmitystavoista, paloturvallisuudesta ja ilmanlaadusta huolehtimisesta Halkoliiteri-palvelun kautta.

Kiinteistöyhteyksiä hankkeen aikana 60 kappaletta.

Raportointijakso: 1/2008 -12/2009

Pienikiinteistöjen polttopuun käytön kehittämiseksi tuotettiin tiedotusmateriaalia ja osallistuttiin tilaisuuksiin, joissa annettiin neuvontaa pienikiinteistöjen puuhun perustuvista lämmitysratkaisuista.

- Hanke laati polttopuun oikeaoppiseen käyttöön liittyvää asiakasinformaatiota Oulun K-Rautaan tammikuussa 2008
- Hanke oli mukana Vihannissa pidetyillä lämpöpäivillä 16.5.2008 yhdessä Suomen Pellettienergiayhdistyksen kanssa.
- Hanke vieraili Vaasan asuntomessuilla heinäkuussa 2008 tutustumassa uusiutuvan energian käytön kohteisiin ja osallistui Motivan esittelyosastolla asiakasneuvontaan.
- Hanke osallistui Agrimarket konekeskuksen kanssa polttopuun tuotannon esittelytilaisuuksiin Oulussa, Kuusamossa, Nivalassa ja Haapajärvellä 2008 ja 2009. Tilaisuuksissa kävi useita satoja viljelijöitä ja pienikiinteistöjen omistajia

Hankkeen omia tilaisuuksia olivat

- Pienikiinteistöjen puuenergiapäivän Raahessa 21.10.2008. Avoimeen tilaisuuteen osallistui n. 250 alueen ihmistä
- Rantsilassa polttopuuyrittäjien kehittämispäivän yhteyteen järjestettiin yleisölle avoin tapahtuma polttopuun tuotantoon, kuivaukseen ja varastointiin liittyen 18.3.2009, jossa vieraili n. 150 pienikiinteistöjen omistajaa.

Hanke oli esillä Pohjois-Suomen Uutisissa polttopuuteemalla 14.1.2009 ja Radio Pookissa toukokuussa 2009.

Raportointijakso: 1/2010 -08/2010

*16.-18.4.2010 Rakentajamessut, Ouluhalli
Messuilla esiteltiin hanketta ja jaettiin informaatiota pienikiinteistöjen lämmitysjärjestelmistä. Arvontalomakkeen täyttäneitä vierailijoita kävi osastolla 222. Erityisesti ihmisiä kiinnostivat lämmitysjärjestelmät ja polttopuuhun liittyvät asiat. Kotimainen energia oli kaikkiaan vierailijoista kiinnostavaa.*

14.8.2010 Koko Perheen metsäpäivä, Oulu
Pohjois-Pohjanmaan metsäkeskus järjesti Oulussa koko perheen metsäpäivän, jossa oli lukuisia metsäalan ja luonnonvara-alan näytteilleasettajia. Hanke esittytyi päivässä ja esitteli oikeaoppista polttotekniikkaa pienkiinteistöjen tulisijoissa, mikä kiinnostikin kävijöitä runsaasti. Vierailijoita metsäpäivässä oli yli 1300, hankkeen arvontalomakkeen täytti 77 henkilöä.

Agrimarket-konekeskuksen kanssa järjestettiin keväällä 2010 polttopuun tuotannon esittelytilaisuuksia Nivalassa, Reisjärvellä, Kalajoella, Haapajärvellä, Oulussa sekä kaksi tilaisuutta Kuusamossa. Painopiste esittelytilaisuuksissa oli polttopuun tuotannon vaihtoehtoisissa laiteratkaisuissa.

Raportointijakso: 09/2010 -12/2010

Raportointijaksolla ei ollut toimenpiteitä tässä osiossa.

Raportointijakso: 1/2011 -12/2011

2.4. Lamput ja Pumput -kiinteistöjen energiapäivässä Oulussa hanke esitteli oikeaoppista polttotekniikkaa ja piti esillä puun käytön lisäämisen hyviä puolia. Samat teemat olivat esillä koko perheen metsäpäivässä 13.8. Oulussa.

Useissa pilottikylien kehittämisistunnoissa esiteltiin uusiutuvan energian käytön lisäsmahdollisuuksia kotitalouksissa. Tärkeässä osassa tässä teemassa tuotiin esiin puun käytön yhdistämistä käyttöveden lämmitykseen erilaisilla hybridilämmitysjärjestelmillä. Hybridilämmitysjärjestelmässä voidaan yhdistää erilaisia uusiutuvan energian lähteitä kiinteistön lämmitysenergian tuotantoon. Näitä teemoja esiteltiin pilottikylien kehittämisistunnoissa 21.6. Raahessa, 29.6. Tavastkengällä, 16.8. Kuusaa-Jokelassa, 17.8. ja 14.12. Saviselällä

Metsästä megawateiksi- näytöksessä 12.5. sekä 27.10. Taivalkoskella ja 28.10. Pudasjärvellä polttopuun käytön infotilaisuudessa pidettiin esillä kotitalouksien polttopuuhankinnan ja teon mahdollisuuksia ja lämmityslaitteiden vaihtoehtoja.

6. Muita toimenpiteitä

Opiskelijoiden laatimat selvitykset

- maisemanhoito ja bioenergiaraaka-aine
- muut toimialan ongelmakohteet

Tiedotus keskeisistä aihealueista ja tuloksista koordinoitusti muiden energiahankkeiden kanssa.

- käynnistymisestä, etenemisestä ja päättymisestä tuloksineen tiedotetaan maakunnallisissa tiedotusvälineissä.
- Rahoittajille tiedotetaan hankkeen etenemisestä väliraportoinnin ja loppuraportoinnin yhteydessä.
- Hankkeen kohderyhmille tiedotetaan hankkeen toiminnasta toimenpiteiden kohdistumisen mukaisesti – esim. pilottialueilla toiminnan käynnistyessä kullakin alueella.
- Hankkeen tiedot ja ajankohtaistiedotteet ovat jatkuvasti saatavilla hanketoimijoiden www-sivuilla.

Aktiivinen yhteistoiminta muiden toimijoiden kanssa (muut maakunnalliset ja ylitse maakunnalliset hankkeet, ohjelmat ja toimijat, kansainväliset hankkeet, leader-ryhmät jne.) ja avoin tiedottaminen. Hankkeen työntekijät voivat osallistua koulutus- ja

neuvottelupäiville ja tilaisuuksiin, joissa esitellään toimialan uutta tietoa ja toimintatapoja.

Hankkeessa hyödynnetään ja jatkokehitetään mahdollisuuksien mukaan aiemmissa hankkeissa tehtyjä selvityksiä ja alkaneita yhteistyö ”renkaita” (esim. päättyneet Bioenergia ja maisema sekä Sopimuksellinen ympäristönhoito ja bioenergia hankkeet). Yhteistyötä edellä mainittujen tiimoilta tehdään myös aiheeseen liittyvien nykyisten Siikajokilaaksossa toimivien hankkeiden kanssa.

Raportointijakso: 1/2008 -12/2009

Tilaisuuksissa, joissa hanke on ollut mukana tai jotka hanke on järjestänyt, on joko esitelty hankkeen toimintaa tai hankkeesta on ollut saatavilla kuvaus hankkeen toiminnasta. Hankkeen toimintaa on esitelty erilaisissa seutukuntien tilaisuuksissa, joissa on myös kartoitettu paikallisia yhteistyötarpeita ja -mahdollisuuksia.

Laajempi tiedottaminen hankkeen käynnistymisestä aloitettiin joulukuussa 2009, kun Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksesta oli tullut hankkeen myönteinen rahoituspäätös. Samalla käynnistettiin bioenergianeuvojen rekrytointi (3 alueellista bioenergianeuvojaa) Hanke on järjestänyt suunnittelu- ja yhteistoimintapalavereja hankkeen suunnittelusta ja toiminnan käynnistämisestä ProAgria Oulun kanssa. Ensimmäinen ohjausryhmän kokous pidettiin Oulussa 21.12.2009

Hankkeessa on tehty yhteistyötä erityisesti Kainuun bioenergiahankkeen, Energiatoimisto – hankkeen, Oulunkaaren uusiutuvan energian yrityskeskus –hankkeen ja metsäkeskuksen Innometsä-hankkeen kanssa. Hankeyhteistyöllä on pystytty tehokkaasti edistämään hankkeen tavoitteita ja tuomaan hankkeen erityisosaamista yhteisten toimenpiteiden toteuttamiseen, sekä saavutettu merkittäviä kustannussäästöjä eri tapahtumien järjestelyihin liittyen.

Raportointijakso: 1/2010 -08/2010

26.1.2010 Toimiva metsä -hankkeen metsätilusjärjestely- ja yhteismetsätiedotuspäivä Hanke esitteli paikalle saapuneille metsänomistajille toimintaansa ja yleisiä asioista bioenergiasta.

18.2.2010 Seurakuntien ympäristödiplomi ja uusiutuva energia -neuvontapäivä Muhos Tilaisuudessa pohdittiin seurakuntien kiinteistöjen lämmitysjärjestelmien uusimiseen ja uusiutuvan energian käytön lisäämiseen liittyviä asioita. tilaisuus järjestettiin yhdessä metsäkeskus Etelä-Pohjanmaan bioenergiahankkeen ja Oulun hiippakunnan kanssa ja kohderyhmänä olivat Oulun hiippakunnan seurakunnat.

Osallistujia kiinnosti erityisesti mahdollisuus muuttaa seurakuntien hallussa olevien leirikeskusten lämmitysjärjestelmäratkaisuja. Osallistujia oli 25 henkilöä

3.3.2010 Biokaasupäivä lin Micropolis Tilaisuus oli tarkoitettu biokaasusta kiinnostuneille maataloille ja näiden sidosryhmille. Tilaisuuden järjesti BioG-hanke ja Uusiutuvan energian yrityskeskus. Hanke esitteli tilaisuudessa lyhyesti toimintaansa.

30.3.2010 Maaseutu ja ilmastonmuutos infotilaisuus, Wareksen maatilamajoitus, Rantsila Bioenergian edelläkävijät järjesti yhdessä Proagrian Ympäristöagron kanssa. Hanke esitteli toimintaansa, josta erityisenä nostona maatalojen energiasuunnitelmiin liittyvä osahanke.

24.4.2010 lin messut, teemana ympäristö ja energia Hanke edusti messuilla yhdessä MHY lin kanssa. Teemana pidettiin yleistä bioenergiatiedottamista. Hanke tavoitti joitakin kymmeniä ihmisiä.

Kolme kyläpäivää

- Nivalan Kapinaviikon tapahtuma Ihmisiä suviyössä 14.7.
- Sievin Muttimarkkinat 17.7.
- Perttulinpäivä Pyhäntä 28.8.

Kyläpäivillä esiteltiin hanketta, tiedotettiin yleisesti energiapuusta ja tuotiin esille maatalojen energiasuunnitelmaa. Pyhännän tilaisuudessa oltiin erityisen kiinnostuneita omakotitalojen lämmitysjärjestelmistä ja lämmitysvaihtoehdoista. Hankkeen osallistuminen perttulinpäivään sai näkyvyyttä tilaisuutta ennen julkaistussa lehtijutussa.

Nivalan kapinaviikkojen keskusteluanti jäi hieman ohueksi, minkä koettiin johtuvan iltamarkkinoiden lievän karnevalistisesta tunnelmasta. Sekä Nivalan ja Sievin kohdalla kokeiltiin sellaista kirjemarkkinointia, jossa postitettiin kutsu teltalle ja tietoa tapahtumasta niille henkilöille, jotka omistavat metsää kunnan alueella, mutta asuvat osoitetietojen mukaan kauempana kuin 100 kilometrin päässä Sievistä tai Nivalasta. Kirjeet tuottivat puhelinsoittoja yhteyshenkilöksi mainitulle bioenergianeuvojalle, mutta tapahtumassa kontaktoidut ihmiset eivät maininneet kirjemarkkinointia.

Aili Jussila on laatinut opinnäytetyönään maisemasuunnitelmat Oulunkaaren seutukunnassa lijoen keskijuoksulle ja Jongunjärven ympäristöön sekä Raahen seutukunnassa Piehingin ja Haapajoki-Arkkukarin kyläalueille

Raportointijakso: 09/2010 -12/2010

Lisätietoja metsäkeskuksen energianeuvonnasta ja palveluista on lähetetty 44 henkilölle, jotka olivat sellaista pyytäneet eri tilaisuuksissa palautelomakkeessa.

19.9. Hanketta, pilotti- ja maisematoimintaa esiteltiin Livon kylähulinat-tapahtumassa. Paikalla oltiin Kerttu ja Kauko -hankkeen kutsumana.

Raportointijakso: 1/2011 -12/2011

Hankkeessa tulee toiminnassa eteen hyödyllisiä yhteistyömuotoja, joita ei oltu alkujaan suunniteltu toimintasuunnitelmassa. Tällaisiin tilaisuuksiin on mielekästä tarttua, sillä usein ne ovat yhteistyönä hedelmällisiä ja toisaalta juuri hetkessä kohdeyleisöä tavoitettavia.

Tällaisia tilaisuuksia raportointijaksolla olivat 2.1.hankkeen toiminnan esittely Jongun kyläsuunnitelman tekoa alustavassa asukastilaisuudessa ja 24.2. Toimiva metsä -hankkeen kanssa järjestetty päivä Yhteismetsien hoitokunnille. Maisemaselvitysten ja energiapuun korjuun yhteyttä edistettiin esittelemällä selvityksiä asukkaille Perttulinpäivien toritapahtumassa Pyhännällä 27.8. Pudasjärvellä 18.9. Oodi metsälle – maaseututapahtumassa sekä Limingan 4H:n kanssa pidetyssä kehittämisistunnossa, jossa etsittiin mahdollisia muotoja kehittää yrittäjyyttä Limingassa maisemanhoidon saralla.

Hankkeessa on tilaisuuksista tiedottamisen lisäksi pidetty bioenergiaan liittyviä teemoja esillä tiedotusvälineissä. Kuusamon pilotin yhtenä työmuotona on ollut lehtiartikkelisarja, joka on julkaistu koillismaahan uutisissa. Raportointijaksolla juttuja julkaistiin viisi.

4.2.1 Aikataulu

Hankkeen toteutusaika on 1.1.2008 – 31.12.2011. Hankehakemus jätettiin joulukuussa 2007. Hanke käynnistettiin vuoden 2008 alussa suunnitelman mukaisesti. Rahoituspäätös Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksesta saatiin 2.11.2009 ja ensimmäinen ohjausryhmän kokous pidettiin 21.12.2009.

4.2.2 Resurssit

Raportointijakso: 1/2008 -12/2009

Ennen TE-keskuksen rahoituspäätöstä hankkeen toiminta käynnistyi suppeampana. Hankkeen käytännön toiminnasta on vastannut Timo Vanhala. Hankkeen käynnistämässä ovat työskennelleet Eeva-Liisa Repo, Pirjo Tapanila ja taloushallinnon henkilöstöä kirjanpitäjä Riitta Vikstedt. Yksittäisissä toimenpiteissä toteuttamassa on ollut metsäkeskuksen paikallisia työntekijöitä tarpeen mukaan. Raportointijaksolla on kertynyt metsäkeskuksessa projektipäällikön työpanos on ollut 1,55 htv ja muiden 0,15 htv. Yhteensä vuonna 2008 0,64 htv ja 2009 0,92 htv.

Raportointijakso: 1/2010 -08/2010

Rahoituspäätöksen tultua voitiin hankkeeseen palkata suunnitelman mukainen henkilöstö.

Metsäkeskus

Timo Vanhala toimi projektipäällikkönä vuoden 2010 alusta 31.5.2010 asti. Uusi projektipäällikkö Tanja Lepistö on aloittanut työt 1.8.2010. Projektipäälliköiden työpanosta hankkeelle on tehty kaudella 0,4 htv.

Hankkeessa on työskennellyt 8.1.2010 alkaen projektipäällikön lisäksi kolme bioenergianeuvoojaa. Heidän työpanoksensa on kohdistunut kokonaan hankkeelle ja on ollut 2 htv. Metsäkeskuksen muun henkilöstön työpanosta on käytetty 0,1 htv.

ProAgria

Rahoituspäätöksen myötä myös ProAgrian osuus hankkeessa käynnistettiin. Esko Viitalan toteuttama maatilojen energiasuunnitelmien toimintamallin kehittämiseen. Proagrian työpanos on ollut kesäkuun loppuun mennessä 0,2 htv.

Maisemasuunnittelua ovat toteuttaneet harjoittelija Aili Jussila ja häntä ohjanneet Taimi Mahosenaho ja Maarit Satomaa.

Raportointijakso: 09/2010 -12/2010

Metsäkeskuksen työpanos KOKO vuonna 2010 oli 4,31 htv
ProAgrian työpanos KOKO vuonna 2010 oli 0,45 htv

Raportointijakso: 1/2011 -12/2011

Metsäkeskuksen työpanos KOKO vuonna 2011 oli 4,3 htv
ProAgrian työpanos KOKO vuonna 2011 oli 0,58 htv

4.2.3 Toteutuksen organisaatio

Raportointijakso: 1/2008 -12/2009

Metsäkeskuksessa hankkeen vastuuhenkilö on kehittämisspäällikkö Eeva-Liisa Repo ja projektipäällikkönä Timo Vanhala. Kirjanpito on hoidettu metsäkeskuksen hallintopalveluissa. Rahoituspäätöksen saamisen jälkeen käynnistettiin bioenergianeuvoojien rekrytointi. Valinnat ja töiden aloitus siirtyivät vuoden 2010 puolelle.

Proagria Oulussa hankkeen toimintaan osallistuvat Esko Viitala, Taimi Mahosenaho ja Vesa Nuolioja.

Hankkeelle on perustettu ohjausryhmä. Ohjausryhmä on koottu seutukuntien ja energiatoimijoiden edustajista, jotta koko maakunnan ja toimialan näkemykset tulevat huomioonotetuksi. Ohjausryhmän tehtävänä on hankkeen toteutuman seuranta ja siihen taimi, liittyvä ohjaus.

Raportointijakso: 1/2010 -08/2010

Toteutuksen organisaatiossa on tapahtunut seuraavia muutoksia raportointijaksolla: Timo Vanhalan työsuhde projektipäällikkönä päättyi 31.5.2010. Uutena projektipäällikkönä aloitti Tanja Lepistö 1.8.2010.

Bioenergianeuvojina ovat 8.1.2010 alkaen toimineet Perttu Ojakoski, Juhani Pihlajamaa ja Kauko Tirola.

ProAgrian työpanos on ollut seuraavanlainen: maisemasuunnitelun parissa ovat työskennelleet Taimi Mahosenaho ja Maarit Satomaa ja harjoittelijana suunnitelmia on laatinut Aili Jussila. Maatilan energiasuunnitelmien toteutuksen paikallista kehittämistä on tehnyt Esko Viitala

Raportointijakso: 09/2010 -12/2010

Raportointijaksolla hankkeessa työskentelevien osalta ei ole tapahtunut henkilöstömuutoksia. Ainostaan lisäyksenä aikaisempaan on aiemmin työskennelleiden lisäksi ProAgriasta Hannu Kokkonen, joka on vastannut Pyhäjärvellä maatalojen energiasuunnitelmien edistämisestä.

Raportointijakso: 1/2011 -12/2011

Raportointijaksolla hankkeessa työskentelevien osalta oli hieman muutoksia. Perttu Ojakoski ja Juhani Pihlajamaa siirtyivät toisten työnantajien palvelukseen. Ojakosken työsuhde päättyi 30.6.2011 ja Pihlajamaan 14.8.2011. Jäljellä olevan hankkeajan lyhyden vuoksi ei hankkeelle enää rekrytoitu päätoimisia henkilöitä pois lähteneiden tilalla. Innometsä-hankkeen projektipäällikkö Veijo Leiviskä on käyttänyt osan työajastaan Bioenergian edelläkävijät -hankkeelle 1.7.2011 alkaen. Vuonna 2010 maisemaselvityksiä harjoittelijana tehnyt Aili Jussila jatkoi maisematyön parissa hankkeessa vuonna 2011, mutta oli työsuhteessa Metsäkeskukseen. Aili työskenteli 16.5. – 30.11.2011 välisenä aikana. ProAgrialla ei ole tapahtunut muutoksia.

4.2.4 Kustannukset ja rahoitus

Raportointikausi: 1/2008 -12/2011

Kululuokka	2008 – 2009	2010	2011	Päätös (3.2.2012)	Jäljellä	%
Palkkauskulut	67812,93	187325,57	204980,23	523944,60	63825,87	12
Ostopalvelut ja palkkiot	10588,92	9961,90	37117,31	69530,85	11862,72	17
Vuokrat	2098,22	5112,81	13310,46	14981,55	- 5539,94	-37
Kotimaan matkakulut	20365,66	29114,31	20823,05	86401,00	15932,53	18

Muut kustannukset	19129,55	26369,58	30445,35	98042,00	22097,52	23
YHTEENSÄ	119995,28	257884,17	306676,40	729 900	108178,70	14

*Vuosien 2008 – 2010 osalta taulukon tiedot perustuvat maksupäätöksiin.
Vuoden 2011 kulut perustuvat valmisteilla olevaan maksuhakemukseen.*

*2008-2010 maksupäätösten perusteella yksityistä rahoitusta on käytetty
37 787,95 € ja kuntarahoitusta 35 743,51 €.*

*Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen myöntämää EU- ja kansallista rahoitusta
on käytetty 304 347,99 €.*

*Vuoden 2011 osalta maksuhakemusta varten tarvittava yksityisrahoitusosuus
30 667,64 € ja kuntarahoitusosuus 29134,26 € on laskutettu vuonna 2011.*

*Hankkeelle haetun toteutusajan jatkon yhteydessä tehtiin myös muutosesitys
kululuokkien keskinäisistä suhteista. Esitys hyväksyttiin. Kululuokista
vuokratulot on kuitenkin ylittynyt, koska tilaisuuksien järjestelyyn liittyen
palvelujen tuottajat ovat laskuttaneet vuokrina kuluja, jotka on budjetoitu
ostopalveluissa.*

4.2.5 Raportointi ja seuranta (kokoukset, ohjausryhmätyöskentely)

Hankkeen aloituskokous pidettiin TE-keskuksessa 11.11.2009

*Hankkeen ohjausryhmä kokoontui ensimmäisen kerran 21.12.2009, kun
hankkeelle oli saatu rahoituspäätös. Ohjausryhmässä käsiteltiin hankkeen
rahoituspäätös ja toimintasuunnitelma sekä katsaus hankkeessa tehtyihin
toimenpiteisiin.*

*Raportointi ajanjaksolla käytiin neuvotteluja useita keskusteluja rahoittajan
kanssa. Yksityisten ja seutukuntarahoittajien kanssa on myös käyty useita
keskusteluja ja palavereja.*

*Hankkeen seuranta on tehty ylläpitämällä toimenpidelistaa ja seuraamalla
taloutta talousraportoinnista. Tavoitteiden toteutuminen on raportoitu
tammikuussa 2010 ELY-keskukseen.*

*Projektipäällikkö piti esimiehensä kanssa säännöllisesti suunnittelupalavereita,
joissa käytiin läpi hankkeen tavoitteita ja tehtäviä. Rahoituspäätöksen
saatuamme Bioenergian edelläkävijät hanke liitettiin hankerekisteriin
(www.hankerekisteri.fi).*

Raportointijakso: 1/2010 -08/2010

Toinen ohjausryhmän kokous pidettiin 24.2.2010

Hankkeen vuosiraportti vuosilta 2008 ja 2009 on toimitettu ELY-keskukseen maaliskuun loppuun mennessä 2010.

Ohjausryhmän kokoonpanoa täydentämään on tiedusteltu varajäseniä.

Raportointijakso: 09/2010 -12/2010

Kolmas ohjausryhmän kokous pidettiin 21.9.2010

Raportointijakso: 1/2011 -12/2011

Ohjausryhmän kokoukset järjestettiin 17.2.2011 ja 22.9.2011.

4.2.6 Toteutusolelut ja riskit

Hanketta on ehditty toteuttaa lähes kaksi vuotta ilman lopullista hankepäätöstä. Hankeaikaa samalla jatkettiin vuodella. Koska hanketta ei päätösriskin vuoksi voitu käynnistää täydellä teholla heti alusta, erityisesti työskentely pilottialueilla ja maatilojen energiasuunnittelun kehittäminen on vaarassa kasautua loppuvaiheissa. Molempien toimintojen osalta asian kiinnostavuus alueilla ja maatiloilla vaikuttaa hyvältä, joten hyvällä organisoinnilla tavoitteet on mahdollista toteuttaa kaikilla osa-alueilla.

Hankkeen tavoitteisiin kirjatut tapahtumien ja kohderyhmistä tavoitettavien henkilöiden määrät ovat olleet arvioita. Hankkeen toiminnan tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden kannalta on tarkoituksenmukaista järjestää istuntoja ja tilaisuuksia joustavasti asiaa kohtaan tunnetun mielenkiinnon mukaisesti.

Kunta ja yksityisen rahoituksen lopullinen kertyminen voi myös muodostaa riskin olemassa olevista sitoumuksista huolimatta. Osa sitoumuksista on saatu jo hankkeen suunnitteluvaiheessa ja sekä kuntien että yritysten tilanteet ovat muuttuneet. Rahoituksen kertymistä seurataan tiiviisti.

Hankkeen hallinnointi erityisesti dokumentoinnin ja kustannusten todentamisen sekä raportoinnin osalta aiheuttaa enemmän työtä, kuin hankevalmistelun aikana on arvioitu.

Hankehenkilöstön vaihtuvuus vuoden 2010 ja 2011 aikana on asettanut haasteita hankkeen toteutukselle. Uutta henkilöstöä on pystytty rekrytoimaan kuitenkin tarpeen mukaan.

4.2.7 Yhteistyökumppanit

Hankkeen yhteistyökumppaneina ja rahoittajina on hyvin monia tahoja.

Hanketoteutuksen yhteistyökumppanina on Proagria Oulu

Kunta- ja muun julkisen rahoituksen osalta sitoumukset on saatu Koillismaan, Oulun seudun, Raahen, Siikalatva-Haapaveden, Nivala-Haapajärven ja Ylivieskan seutukuntien alueilta sekä Turveruukilta.

Hankkeen yhteistyökumppaneina tapahtumien järjestämisessä ja yksityisinä rahoittajina ovat olleet mm. Metsäliitto Osuuskunta, L&T Biowatti Oy, UPM Kymmene Metsä Oyj, Ala-Talkkari, Säättöuli Oy, Ariterm Oy, Biofire Oy, Laatikattila Oy, Sievin Konepalvelu Oy, Sykäke Oy, Hankkija Maatalous/ AgriMarket Konekeskus Oy, Maaselän Kone Oy, BruggPema Oy, Logman Oy, AFM Forest Oy, Powerforest Oy, Bracke TTS Oy, Junkkari Oy, Terosa Oy, Laitilan Rautarakenne Oy, Heinolan Sahakoneet Oy, Farmi Forest Oy, MHY Taivalkoski/ -Kuusamo ja -Pudasjärvi, If Vahinkovakuutusyhtiö Oy, Proman / Suomen Teollisuusvaate Oy, HT Enerco / JPK -Tuote Oy, Moisio Forest Oy, Biologistiikka Oy, Heinolan Sahakoneet Oy, Riuttolehto Oy, Pohjanmaan Koneyrittäjät ry, Junnikkala Oy, Oulainen, MetaEnergia Oy sekä alueen polttopuuyrittäjiä.

Raportointijaksolla 01/2010-08/2010 on tehty yhteistyösopimus Oulun energian kanssa ja uusina hankkeen toimintaan osallistuvat Ntcab Oy ja Suomen hyötymurska Oy

Raportointijaksolla 09/2010 uusina hankkeen toimintaan osallistuvat MHY Kalajokilaakso, Latvaenergia Oy, PRT-Forest Oy, Kesla Oy, Tapiola, Osuuspankki, PerinneSauna, Ponsse Oyj,

Hankkeessa on tehty yhteistyötä erityisesti Kainuun bioenergiahankkeen, Pohjois-Pohjanmaan Energiatoimisto -hankkeen, Oulunkaaren uusiutuvan energian yrityskeskus -hankkeen ja metsäkeskuksen Innometsä-hankkeen kanssa.

Hankkeen alkuperäinen kesto oli suunniteltu vuoden 2010 loppuun ja etukäteen tehtyjä yhteistyösopimuksia päivitettiin vuoden 2011 aikana. Hankkeen tilaisuuksien osalta rakentui myös uusia yhteistyökumppanuuksia yritysten ja alueella käynnistyneiden hankkeiden kanssa.

4.2.8 Hankkeen tulokset ja vaikutukset

Arvioidaan loppuraportissa.

5. Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Esitetään loppuraportissa.

6. Allekirjoittajat ja päiväys

Liitteet:

Liite 1. Määrällisten tavoitteiden tilanne raportointijakson 12/2011 lopussa